

VERİ GİRİŞİ - EKRAN

TABANLI KONTROLLER 2.13

Bölüm Başlıkları

1. Radyo Düğmeleri/Onay Kutuları Kullanımı
2. Veri Giriş Alanları Etiketleri
3. Veri Giriş Alanlarının Büyüklüğü
4. Zorunlu ve Seçimli Veri Giriş Alanları
5. Tutarlılık
6. Büyük Küçük Harf Girişi
7. Gereksiz Veri Girişinin Önlenmesi
8. Tek Sayfadan Veri Girişin Tamamlanması
9. Hatalı Giriş için geri Bildirim Verilmesi
10. Veri Giriş Tuşlarının Uygun Kullanımı
11. Varsayılan Verilerin Gösterimi
12. Veri Girişinde İmlecin Yeri
13. Hızlı Veri Giriş Stratejileri
14. Onay Mesajı

Kullanıcıların İnternet Sitesi ile Etkileşim İçinde Olabilmeleri İçin Ekran Tabanlı Kontrollere İhtiyaç Duyulmaktadır

Bu tür kontroller içinde en yaygın olanlar bağlantılar (linkler), butonlar, radyo butonları, onay kutusu/seçilebilir kutu (check box), açılan listeler ve veri giriş alanlarıdır. Tasarımcıların, bunları klasik ve yaygın olduğu şekilde kullanılması gereken alanlarda kullandıklarından emin olmalıdır.

Site içerisinde kullanılan butonların, düğme şeklinde göründüklerinden ve açık bir şekilde etiketlendirildiğinden emin olunması gerekmektedir. Bazı durumlarda uygun kullanımın sağlanabilmesi için düğmelerin önceliklendirilmesi gerekebilir.

Radyo butonları iki ya da daha fazla seçenek verilen durumlarda kullanıcının özel seçim yapabilmesi için kullanılmaktadır. Onay kutusu/seçilebilir kutu (Check box) ise “evet”, “hayır” gibi ikili seçeneklerde kullanılmalıdır. Aşağı doğru açılan listeler genellikle birçok madde içerisinden birinin seçilebileceği durumlarda kullanılır. Kullanıcının seçim hızını arttırabilmek için, varsayılan bir değer gösterebilir (Örnek: İl seçerken il değerinin Adana’dan başlaması).

Veri giriş alanları kullanıcıların sistemden bağımsız veri girişinde bulunmaları için kullanılır (genellikle bir form doldurulurken kullanıcının isim bilgisi girmesi ya da arama motoruna metin girerek arama yapması). Tasarımcılar kullanıcı tarafından girilmesi gereken bilgiyi en aza indirmelidirler. Her veri giriş alanı, verinin girilmesi gereken alana yakın, açık ve net bir şekilde etiketlendirilmelidir. Ayrıca tasarımcılar kullanıcıya zorunlu ve seçimli veri giriş alanlarının farkını açıkça gösterebilmelidir. Veri girişinde “shift” tuşunun kullanımının azaltılması sağlamalıdır (büyük karakter girilirken küçük karakter girilmesi, küçük karakter girilirken büyük karakter girilmesi, özel karakterlerin kullanılması).

VERİ GİRİŞİ - EKRAN

TABANLI KONTROLLER 2.13

Bölüm Başlıkları

1. Radyo Düğmeleri/Onay Kutuları Kullanımı
2. Veri Giriş Alanları Etiketleri
3. Veri Giriş Alanlarının Büyüklüğü
4. Zorunlu ve Seçimli Veri Giriş Alanları
5. Tutarlılık
6. Büyük Küçük Harf Girişi
7. Gereksiz Veri Girişinin Önlenmesi
8. Tek Sayfadan Veri Girişin Tamamlanması
9. Hatalı Giriş için geri Bildirim Verilmesi
10. Veri Giriş Tuşlarının Uygun Kullanımı
11. Varsayılan Verilerin Gösterimi
12. Veri Girişinde İmlecin Yeri
13. Hızlı Veri Giriş Stratejileri
14. Onay Mesajı

Radyo Düğmeleri (Buton)/Onay Kutuları Kullanımı

Radyo Düğmeleri

Kural: Kullanıcıların birden çok seçenek arasından birini seçmesi gerektiği durumlarda radyo düğmeleri kullanılmalıdır.

Açıklama: Kullanıcıların seçim yapabilmek için düğmeye ya da düğmenin yazı etiketine tıklayabiliyor olmasının sağlanması gerekmektedir. Radyo düğmelerinden birinin varsayılan olarak işaretlemesi uygun ise bu tercih edilmelidir. İnternet sitesi içerisinde radyo düğmeleri kullanılması gereken durumlarda, en az iki radyo düğmesi beraber kullanılmalı ve kullanıcının radyo düğmelerinden hiçbirini seçmek istemeyeceği durumlar için “Hiçbiri” etiketli bir seçenek verilmelidir.

Onay Kutuları (Check Box)

Kural: Verilen seçenek listesinden kullanıcıların bir ya da birden fazla seçeneği seçebilmesini sağlayabilmek için onay kutusu kullanılmalıdır.

Açıklama: Her bir onay kutusunun diğerlerinden bağımsızca seçilebilmesini sağlanmalıdır. Yapılan bir çalışmada, kullanıcılardan birbirine yakın seçeneklerin verildiği bir liste içerisinde birden fazla seçim yapılması istenmesi durumunda onay kutularının en hızlı performansı sağladığı görülmüştür.

VERİ GİRİŞİ - EKRAN

TABANLI KONTROLLER

2.13

Bölüm Başlıkları

1. Radyo Düğmeleri/Onay Kutuları Kullanımı

2. Veri Giriş Alanları Etiketleri

3. Veri Giriş Alanlarının Büyüklüğü

4. Zorunlu ve Seçimli Veri Giriş Alanları

5. Tutarlılık

6. Büyük Küçük Harf Girişi

7. Gereksiz Veri Girişinin Önlenmesi

8. Tek Sayfadan Veri Girişin Tamamlanması

9. Hatalı Giriş için geri Bildirim Verilmesi

10. Veri Giriş Tuşlarının Uygun Kullanımı

11. Varsayılan Verilerin Gösterimi

12. Veri Girişinde İmlecin Yeri

13. Hızlı Veri Giriş Stratejileri

14. Onay Mesajı

Radyo Düğmeleri /Onay Kutuları Kullanımı

Örnek Sayfa:

Rumuzunuz:

Cinsiyetiniz: Erkek Bayan

Doğum tarihiniz: Gün Ay Yıl

Yasadığınız ülke: Türkiye

Yasadığınız şehir: Seçiniz

E-posta adresiniz (Bu adrese onay kodunuz gelecek):

Sifreniz (En az 5 harf):

Sifreniz (tekrar giriniz):

Bir daha şifre girmek istemiyorum:

(Bu seçimi yalnız kendi bilgisayarınızda kullanınız)

Olumsuz Örnek: Bu internet sitesindeki formda cinsiyet seçimi için onay kutusu kullanılmıştır. Ancak erkek ve bayan seçeneklerinin aynı anda işaretlenebilmesine izin verildiği görülmektedir. Bunun yerinde radyo düğmesi kullanılması ve seçeneklerden yalnızca birinin seçilebilmesi sağlanmalıdır.

VERİ GİRİŞİ - EKRAN

TABANLI KONTROLLER 2.13

Bölüm Başlıkları

1. Radyo Düğmeleri/Onay Kutuları Kullanımı
2. Veri Giriş Alanları Etiketleri
3. Veri Giriş Alanlarının Büyüklüğü
4. Zorunlu ve Seçimli Veri Giriş Alanları
5. Tutarlılık
6. Büyük Küçük Harf Girişi
7. Gereksiz Veri Girişinin Önlenmesi
8. Tek Sayfadan Veri Girişin Tamamlanması
9. Hatalı Giriş için geri Bildirim Verilmesi
10. Veri Giriş Tuşlarının Uygun Kullanımı
11. Varsayılan Verilerin Gösterimi
12. Veri Girişinde İmlecin Yeri
13. Hızlı Veri Giriş Stratejileri
14. Onay Mesajı

Veri Giriş Alanları Etiketleri

Kural: Kullanıcılara veri giriş alanıyla ilişkili kolay anlaşılır etiketler verilmelidir. Böylece onlardan nasıl bir veri girilmesi beklendiğinin anlaşılabilmesine yardımcı olunabilir.

Açıklama: Girilmesi beklenen veriler için kısa, öz ve açık etiketler kullanılmalıdır. Kullanılan etiketlerin birbirinden yeterince ayrı olarak konumlandırıldığından emin olunmalıdır. Böylece kullanıcıların, verinin hangi veri giriş alanına ait olduğuna dair karmaşa yaşamaları engellenebilir. Bunu sağlayabilmek için, tasarımcılar etiketleri koyu yazabilir ya da yıldız imi gibi yöntemler kullanabilirler.

Dikkat edilmesi gereken bir diğer nokta ise veri giriş alanlarının etiketlendirilmesinde anlaşılması zor bir dil kullanılmasından kaçınılmasıdır. “Grup1”, “password” “Bay” gibi geliş güzel kelimeler ya da jargon kullanmak yerine herkes için genel olan terimler kullanılması gerekmektedir. Eğer verilen etikete yönelik karar verilemiyorsa bunun için uygun bir kullanıcı kitlesi ile kullanılabilirlik testi yapılması sağlanabilir.

Örnek Sayfa:

The screenshot shows a website navigation bar with links: HAbeler, İlçemiz, İşlemler, Linkler, İletişim, Kurumlarımız. Below the navigation bar, there are two sections: 'Son Haberler' and 'Popüler HAbeler'. The 'Son Haberler' section lists: MARMARİS HALK KÜTÜPHANESİ AÇILDI, 18 Mart Şehitler Günü, Yüksel AKSU'ya Plaket, Resim Galerisi, Kaymakamlık Site Çalışması. The 'Popüler HAbeler' section lists: Ulayı Tanıyalım, İşlemler, Köylerimiz, İlçemizdeki Telefonlar, NÜFUS DURUMU. Below these sections is a 'Kayıt' (Registration) form. The form has a red box around the input fields for: İsim: *, Kullanıcı Adı: *, E-posta: *, Parola: *, Parola Tekrar: *. Below the form is a 'Kaydı Gönder' button.

Olumlu Örnek: Örnek internet sitesinde girilmesi beklenen veriler için kısa ve anlaşılır etiketler kullanıldığı görülmektedir.

VERİ GİRİŞİ - EKРАН

TABANLI KONTROLLER

2.13

Bölüm Başlıkları

1. Radyo Düğmeleri/Onay Kutuları Kullanımı
2. Veri Giriş Alanları Etiketleri
3. Veri Giriş Alanlarının Büyüklüğü
4. Zorunlu ve Seçimli Veri Giriş Alanları
5. Tutarlılık
6. Büyük Küçük Harf Girişi
7. Gereksiz Veri Girişinin Önlenmesi
8. Tek Sayfadan Veri Girişin Tamamlanması
9. Hatalı Giriş için geri Bildirim Verilmesi
10. Veri Giriş Tuşlarının Uygun Kullanımı
11. Varsayılan Verilerin Gösterimi
12. Veri Girişinde İmlecin Yeri
13. Hızlı Veri Giriş Stratejileri
14. Onay Mesajı

Veri Giriş Alanlarının Büyüklüğü

Kural: Veri giriş alanları yeterince büyük olmalıdır.

Açıklama: Veri giriş alanına kullanıcının ne yazdığını görebilmesi gerekmektedir. Küçük yazı alanı açmak ya da kelime sınırı getirmek veri girişinde sorun yaratabilir.

Örnek Sayfa:

Ad:	Burçin
Soyad:	Aydan
Cinsiyetiniz:	☐ Erkek ☒ Bayan
Doğum tarihiniz:	7 6 1986
Yasadığınız ülke:	Türkiye
Yasadığınız şehir:	Ankara Ankara
E-posta adresiniz (Bu adrese onay kodunuz gelecek):	h_87@hotmail.com
Sifreniz (En az 5 harf):	.....
Sifreniz (tekrar giriniz):	.....
	Gönder

Olumsuz Örnek: Bu internet sitesinde e-posta girişi için ayrılan veri giriş alanı yeterince büyük verilmediği için kullanıcı girilen veriyi görememektedir.

VERİ GİRİŞİ - EKCRAN

TABANLI KONTROLLER

2.13

Bölüm Başlıkları

1. Radyo Düğmeleri/Onay Kutuları Kullanımı
2. Veri Giriş Alanları Etiketleri
3. Veri Giriş Alanlarının Büyüklüğü
4. Zorunlu ve Seçimli Veri Giriş Alanları
5. Tutarlılık
6. Büyük Küçük Harf Girişi
7. Gereksiz Veri Girişinin Önlenmesi
8. Tek Sayfadan Veri Girişin Tamamlanması
9. Hatalı Giriş için geri Bildirim Verilmesi
10. Veri Giriş Tuşlarının Uygun Kullanımı
11. Varsayılan Verilerin Gösterimi
12. Veri Girişinde İmlecin Yeri
13. Hızlı Veri Giriş Stratejileri
14. Onay Mesajı

Zorunlu ve Seçimli Veri Giriş Alanları

Kural: Zorunlu ve seçimli veri giriş alanları açıkça belirtilmelidir.

Açıklama: Kullanıcıların veri giriş alanları içerisinde hangilerinin zorunlu hangilerinin seçimli olduğuna kolaylıkla karar verebilmesi gerekmektedir. Bunu sağlayabilmek için birçok İnternet sitesi zorunlu alanların yanında bir yıldız imi kullanırken bazı sitelerde ise zorunlu veri giriş alanlarının yanına “zorunlu” kelimesi eklenmektedir.

Örnek Sayfa:

Gerçek İsim:

* Üye Adı:

* Email:

* Şifre:

* Şifre Tekrar:

Ana Sayfanız:

İCQ'nuz:

AIM'iniz:

YIM'iniz:

MSNM'iniz:

* Şehiriniz:

* Mesleğiniz:

İlgi Alanlarımız:

Olumlu Örnek: Örnek verilen internet sitesinde kullanıcıların doldurması gereken alanlar yıldız imi ile belirtilmektedir.

VERİ GİRİŞİ - EKLAN

TABANLI KONTROLLER

2.13

Bölüm Başlıkları

1. Radyo Düğmeleri/Onay Kutuları Kullanımı
2. Veri Giriş Alanları Etiketleri
3. Veri Giriş Alanlarının Büyüklüğü
4. Zorunlu ve Seçimli Veri Giriş Alanları
5. Tutarlılık
6. Büyük Küçük Harf Girişi
7. Gereksiz Veri Girişinin Önlenmesi
8. Tek Sayfadan Veri Girişin Tamamlanması
9. Hatalı Giriş için geri Bildirim Verilmesi
10. Veri Giriş Tuşlarının Uygun Kullanımı
11. Varsayılan Verilerin Gösterimi
12. Veri Girişinde İmlecin Yeri
13. Hızlı Veri Giriş Stratejileri
14. Onay Mesajı

Tutarlılık

Kural: Veri giriş alanlarında tutarlılık olmalıdır.

Açıklama: Bir internet sitesinde birden fazla veri giriş ekranı varsa bunlar aynı yapıda olmalıdır. Bir sayfadaki veri giriş yapısı diğer sayfadakinden farklı ise kullanıcılar zorluk yaşayabilirler. Özellikle büyük kurumlarda alt birimlerin veri giriş ekranları farklı tasarım özellikleri gösterebilmektedir. Kurum içinde belli bir standarda gidilmelidir. Bunun yanı sıra kurumlar arası ortak kullanıma olanak tanıyan veri tabanı sistemleri için de belli standartlar belirlenmesi kullanım kolaylığı açısından gereklidir.

Örnek Sayfa:

Öğrenci İçin Sistem Girişi	
Öğrenci no :	<input type="text"/>
Şifre :	<input type="password"/>
<input type="button" value="Bağlan"/>	

ÖĞRETİM ÜYELERİ İçin Sistem Girişi	
Kullanıcı Kod :	<input type="text"/>
Şifre :	<input type="password"/>
<input type="button" value="Bağlan"/>	

Olumlu Örnek: Yukarıdaki örnek dikkate alındığında, aynı sitenin iki farklı veri giriş alanında aynı yapı kullanılarak tutarlılık sağlanmış ve kullanıcıya kolaylık sağlanmıştır.

Detaylı bilgi için, TC Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı e-Dönüşüm Türkiye Projesi Birlikte Çalışabilirlik Esasları Rehberi'nden faydalanılabilir.

VERİ GİRİŞİ - EKLAN

TABANLI KONTROLLER

2.13

Bölüm Başlıkları

1. Radyo Düğmeleri/Onay Kutuları Kullanımı
2. Veri Giriş Alanları Etiketleri
3. Veri Giriş Alanlarının Büyüklüğü
4. Zorunlu ve Seçimli Veri Giriş Alanları
5. Tutarlılık
6. Büyük Küçük Harf Girişi
7. Gereksiz Veri Girişinin Önlenmesi
8. Tek Sayfadan Veri Girişin Tamamlanması
9. Hatalı Giriş için geri Bildirim Verilmesi
10. Veri Giriş Tuşlarının Uygun Kullanımı
11. Varsayılan Verilerin Gösterimi
12. Veri Girişinde İmlecin Yeri
13. Hızlı Veri Giriş Stratejileri
14. Onay Mesajı

Büyük Küçük Harf Girişi

Kural: Kullanıcılar tarafından girilen verilerde büyük/küçük harf farkı gözetilmemesi sağlanmalıdır.

Açıklama: Şifre güvenliğini arttırabilmek gibi geçerli bir sebep olmadığı durumlarda kullanıcılar tarafından girilen verilerin büyük/küçük harf duyarlı olmaması sağlanmalıdır. Eğer büyük/küçük harf duyarlılığı gerekiyorsa bunun kullanıcılara açık bir şekilde ifade edildiğinden emin olunması gerekmektedir. Kullanıcılar tarafından girilen veriler gösterilirken, kullanıcı tarafından girilen şekli ile gösterilmesi gerekmektedir.

Örnek Sayfa:

Kullanıcı Adı	: <input type="text"/> *	(En az dört karakterden oluşmalıdır. Büyük/küçük harf duyarlıdır. Sadece a-z, A-Z ve 0-9 arasındaki harf ve rakamları kullanınız. "Ç,ç,ğ,Ğ,İ,i,ö,Ö,ş,Ş,U,Ü" harflerini kullanmayınız.)
Ad ve Soyad	: <input type="text"/> *	
Şifre	: <input type="text"/> *	(En az dört karakterden oluşmalıdır. <u>Büyük/küçük harf duyarlıdır.</u> Sadece a-z, A-Z ve 0-9 arasındaki harf ve rakamları kullanınız. "Ç,ç,ğ,Ğ,İ,i,ö,Ö,ş,Ş,U,Ü" harflerini kullanmayınız.)
Şifre Tekrarı	: <input type="text"/> *	
Hatırlatma Sorusu	: <input type="text"/> *	
Cevabı	: <input type="text"/> *	

Olumlu Örnek: Bu örnekte de belirtildiği gibi sitede veri girişi için istenen bilgilerin büyük, küçük harf duyarlılıkları açık bir şekilde kullanıcıya sunulmuş ve kullanılmaları gereken karakterler de belirtilmiş, böylelikle kolaylık sağlayan bir yapı elde edilmiştir.

VERİ GİRİŞİ - EKLAN

TABANLI KONTROLLER

2.13

Bölüm Başlıkları

1. Radyo Düğmeleri/Onay Kutuları Kullanımı
2. Veri Giriş Alanları Etiketleri
3. Veri Giriş Alanlarının Büyüklüğü
4. Zorunlu ve Seçimli Veri Giriş Alanları
5. Tutarlılık
6. Büyük Küçük Harf Girişi
7. Gereksiz Veri Girişinin Önlenmesi
8. Tek Sayfadan Veri Girişin Tamamlanması
9. Hatalı Giriş için geri Bildirim Verilmesi
10. Veri Giriş Tuşlarının Uygun Kullanımı
11. Varsayılan Verilerin Gösterimi
12. Veri Girişinde İmlecin Yeri
13. Hızlı Veri Giriş Stratejileri
14. Onay Mesajı

Gereksiz Veri Girişinin Önlenmesi

Kural: Kullanıcıların aynı veriyi birden fazla yerde girmesine gerek olmamalıdır.

Açıklama: Aynı verinin birden çok kez girilmesi, kullanıcıya ek bir iş yüklemekle kalmayıp hata oranının artmasını da beraberinde getirmektedir. Kullanıcılar tarafından girilen bir verinin bir başka sayfada kullanılmasının gerekli olduğu durumlarda, sistemin aynı verinin tekrar girilmesini istemek yerine orijinal veriye erişebilmesi sağlanmalıdır. Genel olarak kullanıcıların mümkün olduğunca az veri girmesi sağlanmalı ve aynı verinin tekrar tekrar girilmesinin önüne geçilmelidir.

Örnek Sayfa:

The image shows two side-by-side screenshots of a web form. The left screenshot is labeled 'Sayfa 1' and shows the 'Genel Bilgiler' section. It has a 'Konum' dropdown menu, a 'Lütfen seçin' button, and two text input fields for 'Ad' and 'Soyad'. The right screenshot is labeled 'Sayfa 2' and shows the 'Kişisel bilgiler' section. It has text input fields for 'Ad' and 'Soyad', radio buttons for 'Cinsiyet' (Erkek/Kadın), a date picker for 'Dogum tarihi', a 'Konum' dropdown menu, and more text input fields for 'Dogum tarihi', 'Şehir', 'Cadde', and 'Şehir'. Red circles are drawn around the 'Konum' field in both screenshots, indicating that the same data is being entered on two different pages.

Olumsuz Örnek: Örnek sitede görüldüğü gibi birbirini takip eden iki sayfada aynı bilgilerin tekrar tekrar kullanıcıdan istendiği görülmektedir.

VERİ GİRİŞİ - EKРАН

TABANLI KONTROLLER 2.13

Bölüm Başlıkları

1. Radyo Düğmeleri/Onay Kutuları Kullanımı
2. Veri Giriş Alanları Etiketleri
3. Veri Giriş Alanlarının Büyüklüğü
4. Zorunlu ve Seçimli Veri Giriş Alanları
5. Tutarlılık
6. Büyük Küçük Harf Girişi
7. Gereksiz Veri Girişinin Önlenmesi
8. Tek Sayfadan Veri Girişin Tamamlanması
9. Hatalı Giriş için geri Bildirim Verilmesi
10. Veri Giriş Tuşlarının Uygun Kullanımı
11. Varsayılan Verilerin Gösterimi
12. Veri Girişinde İmlecin Yeri
13. Hızlı Veri Giriş Stratejileri
14. Onay Mesajı

Tek Sayfadan Veri Girişin Tamamlanması

Kural: Veri girişinin birden fazla sayfaya yayılması yerine hepsinin tek bir sayfadan girilmesi tercih edilmelidir.

Açıklama: Özellikle uzun formlarda veri girişi birden fazla sayfaya yayılabilmektedir. Bunun yerine mümkün olduğunca tüm bilginin tek ekrandan girilmesi tercih edilmelidir. Eğer birden fazla sayfa kullanılacaksa toplamda kaç sayfa olduğu ve kullanıcının o an kaçınıcı sayfada olduğu belirtilmelidir.

Örnek Sayfa:

Sayın ziyaretçimiz, üye olmak için lütfen aşağıda bulunan alanlara e-mail adresinizi, şifrenizi giriniz.

Lütfen yerinizi belirleyiniz

Türkiye'de bulunan müşterilerimiz

Türkiye dışında bulunan müşterilerimiz

E-mail adresiniz

Lütfen Üyelik Şifrenizi Oluşturun

Şifre (4 Rakam)

Şifre Tekrar

[devam](#)

Sayın ziyaretçimiz, lütfen kişisel bilgilerinizi ve teslimat bilgilerinizi giriniz.

İsim, cinsiyet, doğum tarihi, telefon ve teslimat adresi bilgilerinizi içerir.

Adınız *

Soyadınız *

Cinsiyetiniz Bay Bayan *

Doğum Tarihiniz -- -- --

Ev Telefonunuz   *

İş Telefonunuz   *

Cep Telefonunuz   *

Öncelikli Tercihiniz Ev İş Cep

Adres *

Posta kutusu adreslerine teslimat yapılmamaktadır.

Semt/İlçe *

Posta Kodu

Şehir Lütfen seçiniz *

* Doldurulması zorunlu alanlar

[devam](#)

Olumsuz Örnek: Örnek veri giriş sayfasında kullanıcı birden çok sayfada veri girişi yapmak durumundadır ve toplam kaç sayfada işlemin tamamlanacağı veya kullanıcının hangi sayfada olduğu belirtilmemiştir.

VERİ GİRİŞİ - EKLAN

TABANLI KONTROLLER 2.13

Bölüm Başlıkları

1. Radyo Düğmeleri/Onay Kutuları Kullanımı
2. Veri Giriş Alanları Etiketleri
3. Veri Giriş Alanlarının Büyüklüğü
4. Zorunlu ve Seçimli Veri Giriş Alanları
5. Tutarlılık
6. Büyük Küçük Harf Girişi
7. Gereksiz Veri Girişinin Önlenmesi
8. Tek Sayfadan Veri Girişin Tamamlanması
9. Hatalı Giriş için geri Bildirim Verilmesi
10. Veri Giriş Tuşlarının Uygun Kullanımı
11. Varsayılan Verilerin Gösterimi
12. Veri Girişinde İmlecin Yeri
13. Hızlı Veri Giriş Stratejileri
14. Onay Mesajı

Hatalı Giriş İçin Geri Bildirim Verilmesi

Kural: Doğru veri girişi yapılmaması durumunda kullanıcı bilgilendirilmelidir.

Açıklama: Kullanıcıların her zaman doğru veriler gireceği farz edilmemesi gerekmektedir. Ortaya çıkabilecek veri girişi hatalarını tahmin edip, hataları tespit etme ve çözüm önerme işi sisteme bırakılmalıdır. Örneğin, "30 Şubat" olarak girilen bir tarih sistem hata mesajı vermek yerine yaygın yapılan hatalar ve yazım hatalarına karşı geri bildirim verecek şekilde tasarlanması gerekmektedir. Ayrıca e-posta verisi giriş alanına girilen verinin e-posta formatında olup olmadığı da sorgulanarak bununla ilgili geri bildirim verilebilir.

Doğru veri girişinin önemli olduğu bir diğer yer ise site içi güvenlik gerektiren alanlardır. Örneğin pasaport ve kimlik bilgilerinin girilmesi istenilen sitelerde hatalı veri girilmesi durumunda sayfanın güvenlik derecesine göre tüm veri giriş alanları hatalı gösterilebilir. Kullanıcı bununla ilgili olarak bilgilendirilmelidir. Örneğin kullanıcı adı ve şifre girilen bir sayfada şifrenin hatalı girilmesi durumunda tüm veri giriş alanlarının tekrar doldurulması istenilmemelidir. Ancak bazı özel durumlarda (güvenlik ile ilgili açıkların önlenmesi vb.) kullanıcıdan bu tür bilgilerin tekrar istenebilmesi mümkün olabilir.

Örnek Sayfa:

KAYITLI KULLANICI GİRİŞ FORMU

Kullanıcı: esungu
Şifre: ***** Giriş

Şifremi Unuttum Yeni Kullanıcı

Sayın Kullanıcımız,
Görüntülenmesini istediğiniz sayfa sadece 'Kayıtlı Kullanıcı'larımıza açıktır.
Kayıtlı Kullanıcı iseniz yandaki formu kullanarak giriş yapınız,
kayıt olmak için 'Yeni Kullanıcı' bağlantısına tıklayınız.

Olumlu Örnek: Kullanıcı bilgilerinin yanlış girildiği konusunda uyarı verilmektedir.

VERİ GİRİŞİ - EKLAN

TABANLI KONTROLLER

2.13

Bölüm Başlıkları

1. Radyo Düğmeleri/Onay Kutuları Kullanımı
2. Veri Giriş Alanları Etiketleri
3. Veri Giriş Alanlarının Büyüklüğü
4. Zorunlu ve Seçimli Veri Giriş Alanları
5. Tutarlılık
6. Büyük Küçük Harf Girişi
7. Gereksiz Veri Girişinin Önlenmesi
8. Tek Sayfadan Veri Girişin Tamamlanması
9. Hatalı Giriş için geri Bildirim Verilmesi
10. Veri Giriş Tuşlarının Uygun Kullanımı
11. Varsayılan Verilerin Gösterimi
12. Veri Girişinde İmlecin Yeri
13. Hızlı Veri Giriş Stratejileri
14. Onay Mesajı

Hatalı Giriş İçin Geri Bildirim Verilmesi

Örnek Sayfa:

Rumuzunuz:

Cinsiyetiniz: Erkek Bayan

Doğum tarihiniz:

Yaşadığınız ülke:

Yaşadığınız şehir:

E-posta adresiniz (Bu adrese onay kodunuz gelecek):

Şifreniz (En az 5 harf):

Şifreniz (tekrar giriniz):

Bir daha şifre girmek istemiyorum: (Bu seçimi yalnız kendi bilgisayarınızda kullanınız)

Aşağıdaki hataları düzeltiniz:

Şifreniz 5 harften kısa olmamalıdır.

Rumuzunuz:

Cinsiyetiniz: Erkek Bayan

Doğum tarihiniz:

Yaşadığınız ülke:

Yaşadığınız şehir:

E-posta adresiniz (Bu adrese onay kodunuz gelecek):

Şifreniz (En az 5 harf):

Şifreniz (tekrar giriniz):

Bir daha şifre girmek istemiyorum: (Bu seçimi yalnız kendi bilgisayarınızda kullanınız)

Olumlu Örnek: Örnek veri giriş sayfasında gerekli veriyi yanlış giren veya eksik bırakan kullanıcı uyarılmış, doğru girdiği bilgileri tekrar girmemesi sağlanarak kullanıcıya kolay kullanım imkanı sunulmuştur.

VERİ GİRİŞİ - EKRAN

TABANLI KONTROLLER 2.13

Bölüm Başlıkları

1. Radyo Düğmeleri/Onay Kutuları Kullanımı
2. Veri Giriş Alanları Etiketleri
3. Veri Giriş Alanlarının Büyüklüğü
4. Zorunlu ve Seçimli Veri Giriş Alanları
5. Tutarlılık
6. Büyük Küçük Harf Girişi
7. Gereksiz Veri Girişinin Önlenmesi
8. Tek Sayfadan Veri Girişin Tamamlanması
9. Hatalı Giriş için geri Bildirim Verilmesi
10. Veri Giriş Tuşlarının Uygun Kullanımı
11. Varsayılan Verilerin Gösterimi
12. Veri Girişinde İmlecin Yeri
13. Hızlı Veri Giriş Stratejileri
14. Onay Mesajı

Veri Giriş Tuşlarının Uygun Kullanımı

Kural: Sitede veri girişi için kullanılan tüm öğelerin kullanıcının alışkın olduğu bir formatta olması gerekmektedir. Ayrıca veri girişi için kullanılacak alanlara yönelik etiketler, o tuşların gerçekleştirdiği eylemlerin anlaşılabilmesine yardımcı olmalıdır.

Açıklama: Tasarımcıların sitede kullandıkları her öğenin bütün kullanıcılar tarafından kolayca anlaşılacağına yönelik bir beklentisi olmamalıdır. Kullanıcılara yabancı gelen uygulamalar, bazı kullanıcıların yavaşlamasına sebep olabileceği gibi bazılarının da öğelerin nasıl kullanılacağını bilmemelerinden ötürü o öğeleri kullanmaktan kaçınmasına sebep olabilmektedir. Tasarımcıların bu aşamada kullanıcıların çok fazla tıklama yapmasına gerek kalmayacak uygulamalara yer vermeye ve kullanıcılardan ne beklediğinin açıkça belirtilmesine (birçok öğe içerisinden birinin ya da birden fazlasının seçilmesinin beklenmesi vb.) özen göstermesi gerekmektedir.

Bu amaçla kullanılan veri giriş etiketlerinin açıklayıcı olmasına özen gösterilmesi gerekmektedir. Tasarımcı herhangi bir düğmenin tıklanması sonucunda hangi eylemin gerçekleşeceğini açık ve anlaşılır bir biçimde belirtmelidir. Kullanılacak etiketler ile veri giriş alanlarının yeterince belirgin şekilde ayrılması sağlanmalıdır, böylece kullanıcıların karmaşa yaşamaları engellenecektir. Bunu sağlayabilmek için kullanılan etiketlerin koyu yazılarak belirginleştirilmesi, zorunlu alanlar da yıldız gibi görsel ipuçları kullanılarak desteklenmesi gibi yaklaşımlar kullanılabilir. Etiketler oluştururken farklı, kullanıcıya yabancı gelebilecek, jargon ağırlıklı bir dil kullanmaktan kaçınılması gerekmektedir. Kullanıcıların yaygın olarak karşılaştığı terimlerin kullanılması ve daha sıklıkla kullanılan düğmelerin diğerlerine oranla ilk pozisyonlara konulması kullanıcıya kolaylık sağlayabilir. Eğer herhangi bir tuşun etiketinin anlaşılmasına yönelik bir kaygı bulunmaktaysa bunun için uygun bir grup ile kullanılabilirlik testi yapılması gerekmektedir.

VERİ GİRİŞİ - EKCRAN

TABANLI KONTROLLER

2.13

Bölüm Başlıkları

1. Radyo Düğmeleri/Onay Kutuları Kullanımı
2. Veri Giriş Alanları Etiketleri
3. Veri Giriş Alanlarının Büyüklüğü
4. Zorunlu ve Seçimli Veri Giriş Alanları
5. Tutarlılık
6. Büyük Küçük Harf Girişi
7. Gereksiz Veri Girişinin Önlenmesi
8. Tek Sayfadan Veri Girişin Tamamlanması
9. Hatalı Giriş için geri Bildirim Verilmesi
10. Veri Giriş Tuşlarının Uygun Kullanımı
11. Varsayılan Verilerin Gösterimi
12. Veri Girişinde İmlecin Yeri
13. Hızlı Veri Giriş Stratejileri
14. Onay Mesajı

Veri Giriş Tuşlarının Uygun Kullanımı

Örnek Sayfa:

İsim-Soyisim: *

E-posta: *

Telefon: *

Cep Telefon:

Doğum Tarihi: *

Okuduğunuz/Bitirdiğiniz Okul:

Uygunluk: İstanbul Ankara

Neden bu kampanyaya katılmak istiyorsunuz?

Haftada kaç gününüzü bu çalışmaya ayırabilirsiniz? (en az üç gün)

Olumsuz Örnek: Örnek sayfada görüldüğü gibi veri giriş tuşlarının formda kullanılan dilden farklı bir dilde verildiği görülmektedir. Veri giriş tuşları etiketlerinin kullanıcıda karmaşa yaratmayacak ve kullanıcıya yabancı gelmeyecek bir şekilde verilmemesine özen gösterilmelidir.

VERİ GİRİŞİ - EKLAN

TABANLI KONTROLLER

2.13

Bölüm Başlıkları

1. Radyo Düğmeleri/Onay Kutuları Kullanımı
2. Veri Giriş Alanları Etiketleri
3. Veri Giriş Alanlarının Büyüklüğü
4. Zorunlu ve Seçimli Veri Giriş Alanları
5. Tutarlılık
6. Büyük Küçük Harf Girişi
7. Gereksiz Veri Girişinin Önlenmesi
8. Tek Sayfadan Veri Girişin Tamamlanması
9. Hatalı Giriş için geri Bildirim Verilmesi
10. Veri Giriş Tuşlarının Uygun Kullanımı
11. Varsayılan Verilerin Gösterimi
12. Veri Girişinde İmlecin Yeri
13. Hızlı Veri Giriş Stratejileri
14. Onay Mesajı

Varsayılan Verilerin Gösterimi

Kural: Varsayılan bir seçim belirlenebildiği durumlarda böyle bir seçim tanımlanabilir.

Açıklama: Veri girişinin hızlandırılması için, varsayılan veriler tanımlanabilir. Bu ilk ya da varsayılan veri kullanıcının en çok kullandığı ya da son kullanılan seçim olabilir. Genelde tasarımcıların varsayılan pozisyonu başlık gösterme ya da etiket amaçlı kullanmaması gerekmektedir. Özellikle kullanıcılar “cinsiyet” gibi seçimlerde Kadın/ Erkek seçeneklerinden birinin seçili olması durumunda, seçim yapmayı unutulmaktadır. Bu tür durumları engelleyebilmek için, Kadın/ Erkek gibi seçimlerde radyo butonlarının ikisinin de boş olarak sayfaya yüklenmesi gerekmektedir.

Örnek Sayfa:

Olumlu Örnek: Örnek sayfada Türkçe bir internet sitesine giriş yapan kullanıcıların genelini Türkiye’de yaşadığı varsayılarak yaşadığınız ülke seçeneği Türkiye olarak verilmektedir.

Adınız

Soyadınız

Rumuzunuz

Şifreniz

E-posta adresiniz
Ücretsiz e-posta almak için tıklayınız...

Cinsiyetiniz Erkek Kadın

Doğum tarihiniz

Yaşadığınız ülke

Yaşadığınız şehir

Eğitiminiz

Mesleğiniz

Nereden internete bağlıyorsunuz?
 Okul
 Ev
 İş
 İnternet kafe

Üye Olmak İstiyorum!

Adınız veya Nickiniz*

E-mail Adresiniz

Doğum Yeriniz

Şu an bulunduğunuz il

Yaşınız

Cinsiyetiniz

Web Sayfanız

Şifreniz*

Olumsuz Örnek: Örnek sayfada cinsiyet seçeneğinin varsayılanı olarak erkek seçeneği verilmiştir. Tasarımcıların genelde bu tür varsayılan kullanımlarından kaçınması gerekmektedir.

VERİ GİRİŞİ - EKLAN

TABANLI KONTROLLER

2.13

Bölüm Başlıkları

1. Radyo Düğmeleri/Onay Kutuları Kullanımı
2. Veri Giriş Alanları Etiketleri
3. Veri Giriş Alanlarının Büyüklüğü
4. Zorunlu ve Seçimli Veri Giriş Alanları
5. Tutarlılık
6. Büyük Küçük Harf Girişi
7. Gereksiz Veri Girişinin Önlenmesi
8. Tek Sayfadan Veri Girişin Tamamlanması
9. Hatalı Giriş için geri Bildirim Verilmesi
10. Veri Giriş Tuşlarının Uygun Kullanımı
11. Varsayılan Verilerin Gösterimi
12. Veri Girişinde İmlecin Yeri
13. Hızlı Veri Giriş Stratejileri
14. Onay Mesajı

Veri Girişinde İmlecin Yeri

Kural: Formun yer aldığı sayfa gösterildiği zaman, imlecin ilk veri giriş alanının başında konumlanması sağlanmalıdır.

Açıklama: Kullanıcılar, fare imlecini ilk veri giriş alanına götürmek ve tıklayarak aktive etmek zorunda kalmamalıdır. Aynı zamanda tasarımcılar imleci otomatik yerleştirebilecek bir programın ekran okuyucu performansını olumsuz etkileyebileceğini göz önünde bulundurmalıdır.

Örnek sayfa:

The screenshot shows a web interface for user registration. On the left, there is a sidebar menu titled 'Ana Menü' with options: 'Ana Sayfa', 'Anketler', 'Dosyalar', 'Haber Arşivi', 'Haber Gönder', 'Hesabınız', and 'Sitemizi önerin'. The main content area is titled 'Kullanıcı Kayıt/Girişi' and contains a form for 'Yeni Kullanıcı Kaydı'. The form has the following fields: 'Üye Adı' (with 'A' entered), 'Email', 'Şifre', and 'Şifre Tekrar'. Below the 'Şifre Tekrar' field, there is a note: '(Boş bırakırsanız parolanız otomatik olarak türetilcektir.)'. A 'Yeni Kullanıcı' button is located at the bottom of the form.

Olumlu Örnek: Bu internet sitesinde verilen form içerisinde imlecin ilk veri giriş alanında konumlandığı görülmektedir. Böylece kullanıcı fare imlecini ilk veri giriş alanına götürmek zorunda kalmamıştır.

VERİ GİRİŞİ - EKRAN

TABANLI KONTROLLER 2.13

Bölüm Başlıkları

1. Radyo Düğmeleri/Onay Kutuları Kullanımı
2. Veri Giriş Alanları Etiketleri
3. Veri Giriş Alanlarının Büyüklüğü
4. Zorunlu ve Seçimli Veri Giriş Alanları
5. Tutarlılık
6. Büyük Küçük Harf Girişi
7. Gereksiz Veri Girişinin Önlenmesi
8. Tek Sayfadan Veri Girişin Tamamlanması
9. Hatalı Giriş için geri Bildirim Verilmesi
10. Veri Giriş Tuşlarının Uygun Kullanımı
11. Varsayılan Verilerin Gösterimi
12. Veri Girişinde İmlecin Yeri
13. Hızlı Veri Giriş Stratejileri
14. Onay Mesajı

Hızlı Veri Giriş Stratejileri

Kural: Hızın önemli olduğu durumlarda kullanıcıların liste kutularından (list box) seçim yapmaları yerine bilgilerini kendilerinin girmelerinin gerekliliği belirtilmelidir.

Açıklama: Yapılan çalışmalarda veri girişi ve liste kutularından seçim yapılan durumlarda veri girişinin daha hızlı ve tercih edilen bir yöntem olduğu ortaya çıkmıştır. Özellikle deneyimli kullanıcılar için, mümkün olan en hızlı veri girişi, liste kutularından seçme yerine veriyi kullanıcının girmesine izin vererek gerçekleşmektedir. Ancak, unutulmamalıdır ki bu tür veri girişi hızın yanı sıra daha çok hatayı da beraberinde getirmektedir. Hızlı veri girişini kolaylaştırmak için, tasarımcılar imleci otomatik olarak ilk veri giriş alanına yerleştirmeli, her alanı etiketlemeli ve auto-tab işlevini sağlamalıdır. Girilen verinin doğruluğunu sağlayabilmek için uzun veri maddeleri küçük parçalara ayrılmalı, yazılımın hataları otomatik olarak bulması sağlanmalı ve kullanıcıdan büyük/küçük harf duyarlı veri girişi beklenmemelidir. Kullanıcıya girdikleri veriyi göstererek doğruluğun artırılması sağlanabilir.

Örnek Sayfa:

Yeni Kullanıcı Kaydı (Bütün kutuların doldurulması zorunludur.)

Üye Adı:	<input type="text"/>
Email:	<input type="text"/>
Şifre:	<input type="text"/>
Şifre Tekrar:	<input type="text"/>
Güvenlik Kodu:	<input type="text" value="081358"/>
Güvenlik Kodunu Girin:	<input type="text"/>
<input type="button" value="Yeni Kullanıcı"/>	

Olumlu Örnek: Bu internet sitesinde imleç ilk metin kutusu içerisinde konumlandırılmıştır. Bunun yanı sıra, hızlı veri girişi için yazı kutuları sırasıyla yaratıldığı veya Tab tuşuna basıldığında bir alt satıra geçmesine izin verildiği görülmektedir.

VERİ GİRİŞİ - EKRAN

TABANLI KONTROLLER

2.13

Bölüm Başlıkları

1. Radyo Düğmeleri/Onay Kutuları Kullanımı
2. Veri Giriş Alanları Etiketleri
3. Veri Giriş Alanlarının Büyüklüğü
4. Zorunlu ve Seçimli Veri Giriş Alanları
5. Tutarlılık
6. Büyük Küçük Harf Girişi
7. Gereksiz Veri Girişinin Önlenmesi
8. Tek Sayfadan Veri Girişin Tamamlanması
9. Hatalı Giriş için geri Bildirim Verilmesi
10. Veri Giriş Tuşlarının Uygun Kullanımı
11. Varsayılan Verilerin Gösterimi
12. Veri Girişinde İmlecin Yeri
13. Hızlı Veri Giriş Stratejileri
14. Onay Mesajı

Onay Mesajı

Kural: Veri girişi sonrası kullanıcıya işlemin başarı ile sonuçlandığı bilgisi verilmelidir.

Açıklama: Veri girişinin başarı ile sonuçlandığı ya da hata çıktığı konusunda kullanıcılara jargon içermeyen geri bildirim verilmelidir. Hata çıkması durumunda kullanıcılar her şeyi baştan girmek zorunda bırakılmamalı, sadece hatalı maddeler tekrar girilmelidir.

Örnek Sayfa:

Sayın **Deniz Şen**, ilginiz için teşekkür ederiz.
Girmiş olduğunuz e-mail adresinize bir üyelik onaylama maili gönderilmiştir.

Üyelik işleminizi tamamlamak için e-postadaki ilgili bağlantıya tıklayınız.

Olumlu Örnek: Örnek sayfada kullanıcıya veri girişini hatasız olarak gerçekleştirdiğine dair açık ve anlaşılır bir geri bildirim verilmektedir.